

LAUSUNTO EDUSKUNNAN TYÖELÄMÄ- JA TASA-ARVOVALIOKUNNALLE

Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi kotoutumisen edistämisestä ja siihen liittyviksi laeiksi (HE 208/2022 vp)

Sosiaali- ja terveysministeriö kiittää mahdollisuudesta antaa näkemyksensä kotoutumisen edistämistä koskevasta esityskokonaisuudesta (kotoutumislaki). Seuraavassa STM:n huomioita koskien koko esitystä. Osa STM:n kommentteista koskee muitakin kuin työelämä- ja tasa-arvovaliokunnan pääasialliseen toimialaan kuuluvia asioita.

Yleisiä huomioita

Kotoutumislakia ollaan uudistamassa tilanteessa, jossa hyvinvointialueet aloittavat toimintansa ja sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämistehtävät siirtyvät kunnista hyvinvointialueille vuoden 2023 alussa. Voimassa olevassa lainsäädännössä kotouttamista edistäviä palveluja ja toimenpiteitä on toteutettu osana kunnallisia peruspalveluja, jonka pohjalta sosiaali- ja terveydenhuolto on monissa kunnissa ollut pääasiallinen lain toimeenpanijataho. Tästä syystä akuutein kysymys on ollut huolehtia siitä, miten sosiaali- ja terveydenhuollon ja kunnan välinen vastuu toteutuu maahanmuuttajien palveluissa vuoden vaihteessa. Näitä kysymyksiä on ratkottu esityksessä HE 84/2022 vp, jossa kunta määriteltiin keskeisimmäksi vastuutahoksi. Kyseisen uudistuksen toimeenpanoa on seurattava tarkasti.

Nyt käsitteilyssä oleva esitys merkitsee laajaa kokonaisuudistusta kotoutumisen edistämisen tehtäviin ja se tulisi voimaan vuoden 2025 alusta lukien. Uudistus rakentuu sille lähtökohdalle, että kunnille on jo siirtynyt vastuu TE-palveluista, mitä koskevan uudistusesityksen käsittely on eduskunnassa vielä meneillään (HE 207/2022 vp). STM on osallistunut valmisteluvaiheessa kotoutumislakiesityksen kommentointiin, muttei varsinaiseen valmisteluun muutoin kuin sosiaalihuoltolain muutosten osalta. Valmistelun aikataulu on ollut tiivis. STM:n näkemyksen mukaan kotoutumislain sisältöihin tulisi palata vielä uudelleen ja syventää niitä. Lisäksi lain toimeenpanon seurannasta tulisi joka tapauksessa huolehtia.

STM pitää hyvänä, että esityksen perusteluissa on nostettu aiempaa selkeämmin esiin maahanmuuttajien ryhmän monimuotoisuutta, ja että esityksessä tunnistetaan hyvin maahanmuuttajien kohtaamia erityisiä haasteita sekä erityisiä palveluntarpeita. Lausuntovaiheessa STM toi kuitenkin esiin, että esitysluonnos oli paikoitellen vaikeaselkoinen. Esimerkiksi lain soveltamisala on vaikeaselkoisesti määritelty. Soveltamisalapykälä on hyvin pitkä ja sisältää 6 momenttia, joista 3 ja 6 momentissa on vielä useita alakohtia.

Säännöksistä ei myöskään vaivattomasti ilmene, milloin kunnalla tarkoitetaan työvoimaviranomaista ja milloin kuntaorganisaatiota muutoin. Asiasta on säädetty 3 §:n 1 momentissa seuraavasti: *"Sovellettaessa 12—32 §:ää työvoimapalveluiden järjestämisestä annetun lain (/20) 3 §:n 1 momentin 3 kohdassa tarkoitettuun työnhakijaan vastaa tässä laissa kunnan tehtäviksi säädettyjen toimenpiteiden ja palvelujen toteuttamisesta mainitun lain 3 §:n 1 momentin 1 kohdassa tarkoitettu työvoimaviranomainen, ellei muusta lainsäädännöstä muuta johdu."*

STM kiinnittää edelleen huomioita siihen, että sääntelyn muodostumista sekavaksi ja vaikeasti hahmottavaksi tulisi pyrkiä kaikin keinoin korjaamaan ja tavoitella sitä, että sääntelyn soveltajien tulisi kyetä soveltamaan säännöksiä ilman vaikeuksia. Kuten perustuslakivaliokunta on eri yhteyksissä todennut, sääntelyn selkeyteen on syytä kiinnittää erityistä huomiota perusoikeuskytkentäisessä sääntelyssä, joka koskee luonnollisia henkilöitä heidän tavanomaiseen elämäänsä kuuluvissa toiminnoissa.

Kotoutumislain kohderyhmänä on henkilöitä, joiden tiedot suomalaisesta yhteiskunnasta ja siinä toimimisesta eivät ole välttämättä kovin hyvät. Lisäksi kotoutumislain suunnitelmilla on suora vaikutus yksilön oikeuteen saada viimesijaista sosiaaliturvaa, joten sääntelyn selkeydellä on erityinen merkitys yksilöiden oikeusturvan ja viranomaisten vastuiden toteutumisen kannalta.

Yksityiskohtaisia huomioita

Kotoutumista edistävien palveluiden järjestäminen (12 §) ja kunnan kotoutumisohjelman sisältö (13 §)

Kunnan kotoutumisohjelma on käsitteenä voimassaolevaan kotoutumislakiin nähden uusi. Tällä hetkellä kunnan kotouttamisohjelma on kunnan valtuuston hyväksymä suunnitelma kotoutumispalveluista ja niistä vastaavasta vastuutahosta kunnassa. Ehdotetussa 12 §:n 1 momentissa säädettäisiin: *"Kunnan on järjestettävä kotoutumisohjelma, jonka on sisällettävä..."* sekä 3 momentissa: *"Kunnan on laadittava kotoutumisohjelmasta asiakirja, jossa kuvataan kotoutumisen alkuvaiheen palvelut, palveluiden vastuutahot sekä palveluihin liittyvä yhteistyö muiden toimijoiden kanssa."* Säännös jättää jossain määrin epäselväksi, ketä säännös sitoo sekä mikä on sen suhde 12 §:ään, jossa säädetään palveluiden järjestämisestä seuraavaa: *"Kotoutumista edistäviä toimenpiteitä ja palveluja järjestetään osana 13 §:ssä tarkoitettua kunnan kotoutumisohjelmaa sekä muina kotoutumista edistävinä palveluina, jotka järjestetään osana työvoimapalveluita, muita kunnallisia peruspalveluita, kansallista koulutusjärjestelmää, hyvinvointialueen sosiaali- ja terveysterveystoimintaa, Kansaneläkelaitoksen palveluita taikka järjestöjen, yhdistysten tai yhteisöjen toimintaa."*

STM:n näkemyksen mukaan kotoutumista koskevan järjestämisvastuun määrittely jää molempien säännösten perusteella melko laveaksi. Säännöksistä saa kuvan, että järjestämisvastuu voisi jäädä ainakin osittain riippumaan kunnan omista päätöksistä. Kuitenkin julkisen vallan käytön tulisi perustua perustuslain 2 §:n 3 momentin perusteella aina lakiin. Käsitteen "kotoutumisohjelma" melko samankaltainen kirjoitusasu voimassaolevan lain "kotouttamisohjelmaan" voi aiheuttaa myös sekaannusta ja voi saada kuvan, että kyseessä olisi vastaava kunnan järjestäjätason suunnitelma. Kuitenkin säännöksestä käy ilmi, että ohjelmalla on myös asiakasta koskevaa yksilökohtaista sisältöä. Tältä osin esitystä voisi tarkentaa.

Perusmuotoinen tai monialainen osaamisen ja kotoutumisen palvelutarpeen arviointi, kotoutumissuunnitelma sekä velvollisuus suunnitelman noudattamiseen (14-25 §:t)

STM pitää myönteisenä, että esityksessä tunnistetaan kotoutujien monialaisen tuen tarve. Esityksen 15 § koskee monialaista osaamisen ja kotoutumisen palvelutarpeen arviointia, 16 § kotoutumissuunnitelmaa ja 17 § monialaista kotoutumissuunnitelmaa. STM:n näkemyksen mukaan voisi olla selkeämpää käyttää 15 §:ssä nykyisen kotoutumislain käsitettä "alkukartoitus" palvelutarpeen arvioinnin sijaan. Palvelutarpeen arviointi –käsitettä käytetään sosiaalihuoltolaissa ja tässä on sekaantumisen vaara, vaikka säännöksen sisältö onkin erilainen kuin sosiaalihuoltolaissa. Sosiaalihuollon järjestämisvastuun siirryttyä kunnasta hyvinvointialueelle kunnille ei jää sosiaalihuollon tehtäviä.

Monialaisen osaamisen ja koulutuksen palvelutarpeen arvioinnin laatisi kunta yhdessä hyvinvointialueen kanssa. STM korostaa, että palvelutarpeen arviointi ja palvelusuunnitelman laatiminen ovat luonteeltaan julkisia hallintotehtäviä ja kotoutumissuunnitelman laatimisessa on kyse julkisen vallan käytöstä. Lisäksi kotoutumislain perusteella määritellään, millä edellytyksillä sosiaaliturvan alentaminen kotoutumissuunnitelman velvoitteiden laiminlyönnin vuoksi on mahdollista. Kunnan laatiessa suunnitelmia, STM:n näkemyksen mukaan tulisi korostaa, että näitä tehtäviä tulisi hoitaa virkavastuullinen viranhaltija.

Lisäksi STM:n näkemyksen mukaan kunnan vastuutaho ja osaaminen voisi olla tarpeen määritellä tarkemmin, koska kunnan tulee osata tunnistaa, milloin tarvitaan hyvinvointialuetta mukaan laatimaan haavoittuvassa asemassa olevalle monialaista suunnitelmaa.

Kotoutumiskoulutus ja omaehtoisen opiskelun tukeminen sekä tiedonsaanti (26-32 §:t ja 88 §)

STM:n näkemyksen mukaan maahanmuuttajien mahdollisuudet kehittää itseään eivät saisi heikentyä, vaikka kotoutumissuunnitelman voimassaolon enimmäiskesto lyhenisi. Esityksessä ehdotetaan yli 25-vuotiaiden maahanmuuttajien työttömyysetuudella tuetun omaehtoisen opiskelun jatkamista kotoutumissuunnitelman voimassaolon päättymisen jälkeen. Ehdotuksella parannettaisiin kotoutuja-asiakkaiden mahdollisuuksia suorittaa loppuun jo aloitettuja opintoja. STM kiinnittää huomiota kotoutumisen tavoitteiden toteutumisen kannalta siihen, että opiskeluun ei sovellettaisi, mitä työvoimapalveluiden järjestämisestä annetun lakiehdotuksen 11 luvun 5 §:ssä säädetään oikeudesta kulukorvaukseen eikä näihin opintoihin sovellettaisi, mitä työttömyysturvalain 2 a luvussa säädetään oikeudesta työttömyysetuuteen. Henkilöllä ei täten olisi oikeutta kulukorvaukseen. Omaehtoisista opinnoista kieltäytyminen tai niiden keskeyttäminen ei myöskään johtaisi korvauksettoman ajan asettamiseen, mikä tarkoittaisi maahanmuuttajan omaehtoisen opiskeluun liittyvien velvoitteiden lievenemistä nykytilaan verrattuna.

Kotoutumisen edistämistä koskevan lakiehdotuksen 88 § koskee Kansaneläkelaitoksen tiedonsaantioikeutta. Kansaneläkelaitoksella olisi oikeus saada maksutta ja salassapitosäännösten estämättä kunnalta tieto maahanmuuttajan 16 §:ssä tarkoitetun kotoutumissuunnitelman tai 17 §:ssä tarkoitetun monialaisen kotoutumissuunnitelman laatimisesta sekä kyseisen suunnitelman päättymisestä, jos maahanmuuttaja jatkaa omaehtoisia opintoja kotoutumissuunnitelman enimmäiskeston täytyessä 31 §:ssä tarkoitetulla tavalla, jotta Kansaneläkelaitos voi huomioida muuttuneen tilanteen maksaessaan maahanmuuttajalle työttömyysetuutta ja kulukorvausta. Sosiaali- ja terveysministeriö pitää tärkeänä, että myös työttömyyskassojen tiedonsaantioikeus

turvataan pykäläehdotuksessa mainituissa tilanteissa, kun maahanmuuttajalla on oikeus ansiopäivärahaan.

Alaikäisiä koskevat ehdotukset (4 §, 3 luku ja sosiaalihuoltolain 14 ja 22 a §:t)

Kotoutumislain 4 §:ssä säädettäisiin lain soveltamisesta lapseen. STM katsoo, että ehdotettu pykälä on YK:n lapsen oikeuksia koskevan yleissopimuksen (SopS 59–60/1991) tavoitteiden mukainen, ja siten kannatettava.

Lain 3 lukuun on otettu alaikäisenä ilman huoltajaa maahan tullutta lasta tai nuorta koskevat säännökset. Lain 33 §:ssä säädettäisiin ilman huoltajaa maassa olevan lapsen asumisen järjestämisestä ja 34 §:ssä alaikäisenä ilman huoltajaa maahan tulleen lapsen ja nuoren tuesta.

STM kannattaa ilman huoltajaa maassa olevien lasten hoivan, huolenpidon ja kasvatuksen siirtämistä sosiaalihuoltolain 14 §:n mukaiseksi palveluksi. Lasten ja nuorten kanssa toimiville ammattilaisille on nykytilassa ollut osin epäselvää, minkä lainsäädännön piirissä toimitaan, kun käytännössä ainakin kuntien itsensä tuottamat perheryhmäkodit toimivat usein hallinnollisesti sosiaalihuollon alaisuudessa, vaikka palvelu ei oikeudellisesti ole sosiaalihuoltoa. Ehdotettu sääntely, jossa ilman huoltajaa maassa olevan lapsen asuminen järjestettäisiin sosiaalihuoltolain 22 a §:ssä tarkoitetussa perheryhmäkodissa, perhehoitolaissa tarkoitettuna perhehoitona tai muuten tarkoituksenmukaisella tavalla sosiaalihuoltolain 14 §:ssä tarkoitettuna palveluna, ja alaikäisenä ilman huoltajaa maahan tulleen lapsen ja nuoren tuki hyvinvointialueen toimesta sosiaalihuoltolaissa tarkoitetulla tavalla, ja kunnan toimesta osana 12 §:ssä tarkoitettuja kunnan vastuulla olevia palveluita, selkeyttäisi sääntelypohjaa ja tekisi yhdenvertaiseksi niin lasten ja nuorten keskinäistä asemaa kuin heidän asemaansa suhteessa muihin sosiaalihuoltolain mukaan erityistä tukea tarvitseviin ryhmiin.

STM kiinnittää huomiota siihen, että esitetty kotoutumislain 33 §:n 1 momentti velvoittaa viittaussäännöksellään kotoutumislain 2 §:n 6 momenttiin hoivan, huolenpidon ja kasvatuksen järjestämiseen sosiaalihuoltolain 14 §:ssä tarkoitettuna palveluna ainoastaan lapselle. Myös täysi-ikäistyneellä nuorella saattaa kuitenkin olla tarve asua esimerkiksi perheryhmäkodissa vielä täysi-ikäistyttyään jonkin aikaa, kun häntä valmistellaan siirtymään perheryhmäkodin jälkeiseen asumismuotoon. Tämä on tuotu esiin myös hallituksen esityksen perusteluissa, mitä sosiaali- ja terveysministeriö pitää hyvänä ja tärkeänä. Sosiaali- ja terveysministeriö haluaa myös korostaa, että täysi-ikäistyneellä on tosiasiallisesti oltava tämä mahdollisuus.

STM pitää kannatettavana ehdotettua sääntelyä siitä, että hyvinvointialueen on tehtävä sosiaalihuoltolain 36 §:ssä tarkoitetun palvelutarpeen arvioinnin perusteella päätös lapsen asumisen järjestämisestä perheryhmäkodissa, perhehoidossa tai muulla tarkoituksenmukaisella tavalla lapsen yksilöllinen tilanne ja etu huomioon ottaen. Tämä vahvistaa lapsen oikeusturvaa, sillä sosiaalihuoltoa koskeviin päätöksiin on oikeus hakea muutosta tekemällä oikaisuvaatimus hyvinvointialueen sosiaalihuollosta vastaavalle toimielimelle. Voimassaolevan kotoutumislain

mukaisessa toiminnassa ei ole ollut mahdollisuutta hakea muutosta asumiseen liittyvään ratkaisuun.

STM korostaa, että ilman huoltajaa maassa olevilla lapsilla ja nuorilla on yhtäläinen oikeus lastensuojelulain mukaisiin palveluihin, mikäli heidän tilanteensa sitä edellyttää. Näin ollen on tärkeää, että hyvinvointialueilla kehitetään toimivat yhteistyömallit esimerkiksi perheryhmäkodin ja lastensuojelun välille tilanteissa, joissa lapsi asuu perheryhmäkodissa, ja hänellä on lastensuojelun asiakkuus ja hän saa avohuollon tukitoimia.

Perheryhmäkotien toiminnassa sovellettavien rajoitustoimenpiteiden osalta STM haluaa tuoda esiin, että valittua sääntelymallia tulisi myöhemmin arvioida tarkemmin uudelleen. Kuten hallituksen esityksen perusteluosiossa on tuotu esiin, esitettyyn ratkaisuun on päädytty tilanteessa, jossa ei ole ollut ajallisesti mahdollista selvittää ja arvioida rajoitustoimenpiteiden tarkoituksenmukaisuutta ja sääntelypohjaa siten, että voimassa olevaa sääntelyä olisi lähdetty muuttamaan. Perusteluissa tuodaan lisäksi esiin, että olisi perusteltua arvioida perheryhmäkotien toiminnassa sovellettavien rajoitustoimenpiteiden tarve ja säädöspohja osana STM:ssä käynnissä olevaa sosiaali- ja terveydenhuollon asiakkaiden ja potilaiden itsemääräämisoikeutta koskevan lainsäädännön uudistusta (STM081:00/2021). STM pitää hyvänä, että edellä mainittu on tuotu esiin hallituksen esityksessä. Rajoitustoimenpiteiden käytön tarve perheryhmäkodeissa on selvitettävä huolella, ja sääntely on saatettava vastaamaan niitä edellytyksiä, joita tämän luonteinen sääntely edellyttää. STM:n käynnissä olevan asiakkaiden ja potilaiden itsemääräämisoikeutta koskevan lainsäädännön uudistuksen tavoitteena on muuttaa lainsäädäntöä niin, että asiakkaan ja potilaan itsemääräämisoikeus toteutuu mahdollisimman täysimääräisesti. STM pitää perusteltuna, että perheryhmäkotien toiminnassa sovellettavat rajoitustoimenpiteet tulevat arvioiduiksi viimeistään osana tätä kokonaisuutta.

Ehdotettu edustajien toiminnan ohjausta, suunnittelua ja valvontaa koskeva sääntely (35-39 §) on STM:n näkemyksen mukaan kannatettava ja nykytilaa parantava, sillä voimassa olevassa kotoutumislainsäädännössä edustajatoiminnan ohjausta, suunnittelua ja valvontaa ei ole säädetty minkään viranomaisen tehtäväksi. STM korostaa, että ELY-keskuksen on tärkeää tehdä tiivistä yhteistyötä hyvinvointialueen ja perheryhmäkotien kanssa. Näin voidaan kerätä paikallista ja kansallista tietoa esimerkiksi edustajien osaamisen vahvistamistarpeista ja edustajajärjestelmän toimivuudesta.

STM tunnistaa myös ilman huoltajaa maassa olevien lasten edustajajärjestelmän laajemman kehittämisen tarpeelliseksi tulevaisuudessa. Edustajajärjestelmän kehittämisessä tulee tehdä laajaa ja kokonaisvaltaista tarkastelua, jossa huomioidaan maahantulon eri vaiheet ja esimerkiksi erilaiset edunvalvojan nimeämistä edellyttävät tilanteet lapsen elämässä.

Sosiaalihuoltolain 14 §:ään, jossa säädetään tuen tarpeisiin vastaavista sosiaalipalveluista esitetään lisättäväksi maininta perheryhmäkodeista. Lisäksi sosiaalihuoltolain 22 a §:ään esitetään uutta pykälää perheryhmäkodeista. STM pitää kannatettavana sitä, että perheryhmäkotitoiminnasta tulisi sosiaalihuoltolain mukainen palvelu.

Järjestämisvastuuta ja rahoitusta koskevat ehdotukset (45, 48-50, 51, 54, 58 §:t ja 8 luku)

STM toteaa, että järjestämisvastuu on tärkeää määritellä lainsäädännössä selkeästi, jotta viranomaisten toimivallan ja virkavastuun rajat ilmenevät lainsäädännöstä ilman epäselvyyksiä. Hyvinvointialueille siirtyvien tehtävien rooli kotoutumisen edistämässä on merkittävä, ja periaatteellisella tasolla on hyvä, että kotoutumislaisissa säädetään hyvinvointialueen järjestämisvastuusta. Sääntely jättää kuitenkin jossain määrin auki sen, miten hyvinvointialueen järjestämisvastuu tarkalleen ottaen kohdentuu (pois lukien ilman huoltajaa alaikäisenä Suomeen tulleet). Kun hyvinvointialueiden rahoituksesta annetun lain 9 §:n mukaan tehtävämuutosten kustannukset tulisi korvata hyvinvointialueille täysimääräisesti, hyvinvointialueen tehtävän laajuuden epämääräisyys näyttäytyy erittäin hankalana.

Esityksen perusteella näyttäytyy epäselvänä, miten henkilö osoitetaan hyvinvointialueen palvelujärjestelmän piiriin, mikä tällöin on hyvinvointialueen järjestämisvastuun ulottuvuus ja miten hyvinvointialueen kustannukset korvataan ja miltä osin.

Sinänsä on hyvä, että kotoutumisasioista ensisijaisesti vastuussa oleva taho on määritelty. Se jää vielä myöhemmin nähtäväksi, millaiset ovat kaikkien kuntien tosiasialliset mahdollisuudet hoitaa esitettyjä tehtäviä. Toisaalta on huomioitava, kuten myös esityksessä on tuotu esille, että kunnat voivat hoitaa tehtäviään yhteistoiminnassa. Kuntien roolin keskeisin hankaluus liittyyne edellä kuvattuun hyvinvointialueiden järjestämisvastuun epäselvyyteen. Kunnan ja hyvinvointialueen rajapintaa ei ole esityksessä kuvattu erityisen selkeästi ja yksiselitteisesti. Vastuunjaon voinee hoitaa niin, että kuntien ensisijainen rooli säilyy, mutta kunnan roolin suhdetta hyvinvointialueen järjestämisvastuuseen tulisi vielä jatkossa selkeyttää.

Kunnan ja hyvinvointialueen keskinäinen yhteydenpito on kotoutumisasioissa välttämätöntä. Lakiesityksen 49 §:ssä säädetään kotoutumisen edistämisen huomioimisesta hyvinvointialueen toiminnan suunnittelussa ja kehittämisessä. Pykälän mukaan *"hyvinvointialueen on suunnittelussaan asetettava maahanmuuttajien hyvinvointia, terveyttä ja osallisuutta edistävät tavoitteet ja niitä tukevat toimenpiteet ja vastuutahot. Hyvinvointialueen on suunnittelussaan otettava huomioon alueellaan olevien maahanmuuttajien tarpeet ja kotoutumisen edistämisen valtakunnalliset tavoitteet."* Lisäksi säädetään, että *"kotoutumisen edistäminen on otettava huomioon hyvinvointialueen muuta toimintaa koskevan kehittämisen ja seurannan osana."* STM toteaa, että perusteluissa viittaus sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämistä koskevan lain 7 §:n 4 momenttiin ei ole täysin osuva. Järjestämislain 4 momentissa säädetään siitä, että hyvinvointialueen on toimittava hyvinvoinnin ja terveyden edistämässä yhteistyössä alueensa kuntien kanssa ja tuettava niitä asiantuntemuksellaan. Kotoutumislakiesityksessä kyse on yhteistyöstä lakisääteisen tehtävän hoitamisessa, ei yksinomaan hyvinvoinnin ja terveyden edistämisestä. Sinänsä mikään ei estä ottamasta esille kotoutumiseen liittyviä teemoja myös em. järjestämislain 7 §:n 4 momentin mukaisessa neuvottelussa, mutta mainitun säännöksen tarkoitus on toinen.

Ottaen huomioon kuntien roolin sekä hyvinvointialueiden tehtäväkentän kotoutumisen edistämisessä, STM pitää perusteltuna, että valtiovarainministeriö sekä sosiaali- ja terveysministeriö näkyisivät nimeltä mainiten ministeriöiden yhteistyötä koskevissa säännöksissä.

Kustannusten korvaamisen prosessi on nykyisin hallinnollisesti varsin raskas. Toimet, joilla selkiytetään ja yksinkertaistetaan erityiskorvausten korvausprosessia, kuten esimerkiksi juuri tulkitsemisen osalta, ovat kannatettavia.

Korvauksen jakautuessa jatkossa kuntien ja hyvinvointialueiden kesken, tulee huolehtia siitä, ettei kunnan ja hyvinvointialueen saamien korvausten keskinäisessä suhteessa tapahdu perusteetonta siirtymää nykytilanteeseen nähden.

Neuvotteleva virkamies

Susanna Rahkonen